

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

1998

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1998

N:o 775—780

SISÄLLYS

N:o		Sivu
775	Laki vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta	2143
776	Laki sotilasvammalain muuttamisesta	2144
777	Asetus eräiden valtioneuvoston yleisistunnossaan tekemien, opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvien päätösten maksullisuudesta ja maksujen suuruudesta annetun asetuksen 1 §:n muuttamisesta	2145
778	Sosiaali- ja terveysministeriön päätös työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettujen indeksilukujen vahvistamisesta	2146
779	Liikenneministeriön päätös auton rakenteen muuttamisesta	2147
780	Maa- ja metsätalousministeriön päätös perunanviljelijälle maksettavan kansallisen tuen suuruudesta	2157

N:o 775

Laki

vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaikeavammaisille yrittäjille myönnettävistä veronhuojennuksista 8 päivänä joulukuuta 1995 annetun lain (1393/1995) 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1029/1997, seuraavasti:

3 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Tätä lakia sovelletaan, kun tavara on toimitettu tai palvelu on suoritettu taikka tavara tai palvelu on otettu omaan käyttöön vuosi-
na 1995—1999.

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Ministeri *Jouko Skinnari*

HE 109/1998
VaVM 30/1998
EV 102/1998

102—1998

480301

N:o 776

L a k i**sotilasvammalain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1948 annetun sotilasvammalain (404/1948) 6 a §:n
 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1225/1993, sekä
lisätään lakiin uusi 6 d § seuraavasti:

6 a §

Sairaanhoidolaitoksen antama tai järjestämä hoito ja kuntoutus korvataan kunnalle tai kuntayhtymälle erikoissairaanhoidolain (1062/1989) 43 §:n mukaisesti. Terveyskeskuksen antama tai järjestämä hoito ja kuntoutus korvataan kunnalle tai kuntayhtymälle kansanterveyslain (66/1972) 22 §:n mukaisesti. Mainittuja korvauksia laskettaessa vähennettäviin toimintatuloihin ei kuitenkaan lueta palvelujen käyttäjiltä perittäviä asiakasmaksuja. Korvaus sosiaalipalveluista lasketaan samoin kuin terveyskeskuksen antamasta ja järjestämästä hoidosta asianomaisen toiminnon kustannusten ja suoritteiden mukaan.

6 d §

Jos 6 §:ssä tarkoitettu korvaus laitoshuol-

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

lost, osa-aikaisesta laitoshuollosta tai kuntoutuksesta suoritetaan mainitun palvelun järjestäneelle laitokselle, voidaan korvaukseen käyttää myös Raha-automaattiyhdistyksen tuottoa valtion talousarvioon tarkoitusta varten varatun määrärahan rajoissa.

Valtiokonttori jakaa 1 momentissa tarkoitettua määrärahan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1998.

Lain 6 a §:n 2 momentissa mainittuja laskentaperusteita sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 1998 kuntien ja kuntayhtymien laskiessa vuotta 1998 koskevia 6 §:n 4 ja 5 momentissa tarkoitettujen palvelujen järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia.

Tasavallan Presidentti**MARTTI AHTISAARI**Ministeri *Terttu Huttu-Juntunen*

N:o 777

Asetus

eräiden valtioneuvoston yleisistunnossaan tekemien, opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvien päätösten maksullisuudesta ja maksujen suuruudesta annetun asetuksen 1 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1998

Opetusministerin esittelystä

muutetaan eräiden valtioneuvoston yleisistunnossaan tekemien, opetusministeriön hallinnonalaan kuuluvien päätösten maksullisuudesta ja maksujen suuruudesta 31 päivänä heinäkuuta 1995 annetun asetuksen (994/1995) 1 § seuraavasti:

1 §

Valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuja maksullisia julkisoikeudellisia suoritteita, joista valtioneuvosto päättää yleisistunnossaan ja joista peritään kiinteä, omakustannusarvon mukainen maksu, ovat ammattikorkeakouluopinnoista annetun lain (255/1995) mukaiset toimiluvat ja toimiluvan muutokset.

Maksun suuruus on ammattikorkeakoulun toimiluvasta 10 000 markkaa ja toimiluvan muutoksesta 6 000 markkaa.

Tämä asetus tulee voimaan 30 päivänä lokakuuta 1998.

Sellisestä 1 §:ssä tarkoitettusta suoritteesta perittävä maksu, jota koskeva asia on tullut vireille ennen tämän asetuksen voimaantuloa, määräytyy ennen tämän asetuksen voimaantuloa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Helsingissä 30 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Opetusministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 778

**Sosiaali- ja terveysministeriön päätös
työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettujen indeksilukujen vahvistamisesta**

Annettu Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1998

Sosiaali- ja terveysministeriö on 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 9 §:n, sellaisena kuin se on laissa 1482/1995, nojalla päättänyt:

1 §
Työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu indeksiluku on 1868 ja mainitun lainkohdan toisessa virkkeessä tarkoitettu indeksiluku on 1812 vuonna 1999.

2 §
Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

Helsingissä 21 päivänä lokakuuta 1998

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

Erikoistutkija Carin Lindqvist-Virtanen

N:o 779

Liikenneministeriön päätös auton rakenteen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Liikenneministeriö on päättänyt 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 108 §:n nojalla, sellaisena kuin se on laeissa 989/1992 ja 429/1996:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Soveltamisala ja määritelmiä

1. Tämä päätös koskee henkilö- ja paketti-auton (M₁- ja M₁G- sekä N₁- ja N₁G-luokka) sekä soveltuvin osin muiden autojen rakenteen muuttamista.

2. Tässä päätöksessä mallisarjaan rinnastetaan ajoneuvojen katsastuksesta annetussa asetuksessa (1702/1992, *katsastusasetus*) tarkoitettu ajoneuvotyyppi.

2 §

Yleisiä periaatteita

1. Muutetun auton on täytettävä tieliikennelain (267/1981) 83 §:n, ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista annetun asetuksen (1256/1992, *rakenneasetus*) sekä ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun asetuksen (1257/1992, *käyttöasetus*) säännökset niihin mahdollisesti myöhemmin tehtyine muutoksineen, jollei jäljempänä tässä päätöksessä toisin määrätä.

2. Muutokset eivät saa heikentää auton liikenneturvallisuuteen vaikuttavia ominaisuuksia eivätkä oleellisesti lisätä ohjauslaitteisiin, akselistöihin, jarruihin, voimansiirtoon tai kantaviin rakenteisiin ajon aikana kohdistuvia rasituksia. Auton rakenneosaa, varustetta tai ominaisuutta, jonka on auton

käyttöönottoajankohtana edellytetty olevan E-säännön, direktiivin tai FMVSS-standardin mukainen, ei saa auton käytössä vaihtaa tai muuttaa siten, että sanotut käyttöönottoajankohdan mukaiset tai niitä uudemmat vaatimukset eivät täyty. Tarvittaessa vaatimuksenmukaisuudesta on esitettävä selvitys.

3. Valmistajan autolle tai auton kanssa samaan mallisarjaan kuuluvalla autolle taikka autossa oleville akselistöille sallimat suurimmat akselimassat eivät saa muutoksen seurauksena ylittyä. Sovellettaessa mallisarjan muun kuin muutoksen kohteena olevan mallin suurimpia sallittuja akselimassoja tulee akselistöjen kaikilta osin vastata vähintään auton valmistajan kyseisille akselimassoille tarkoittaman mallin akselistöjä. Muutosten seurauksena valmistajan autolle sallima suurin kokonaisuudessa ei saa ylittyä. Tarvittaessa massan lisäystä tulee kompensoida varusteita siirtämällä, korin osia keventämällä taikka henkilö- tai tavarakantavuutta pienentämällä.

4. Tämän päätöksen lisäksi on noudatettava, mitä vaurioituneen ajoneuvon kunnostamisesta ja ajoneuvon kokoamisesta osista annetussa liikenneministeriön päätöksessä (167/1997) ja autoverosäädöksissä määrätään.

3 §

Eryisvaatimukset EY-tyyppihyväksytylle M₁-luokan ajoneuvolle

1. Autoa, jonka tulee ensi kertaa käyttöön otettaessa olla Suomessa voimassa olevien

vaatimusten mukaisesti EY-tyyppihyväksyty, ei saa ennen auton ensimmäistä käyttöönottoa liikenteeseen muuttaa siten, ettei auto säily EY-tyyppihyväksytyinä. Seuraavien varusteiden asentaminen ja muuttaminen on kuitenkin sallittu ilman muutoksen johdosta vaadittavaa koko auton EY-tyyppihyväksynnän muutosta edellyttäen, että muutosten jälkeen auto täyttää muutoskohteiden osalta niitä mahdollisesti koskevan erityisdirektiivin hyväksynnän edellyttämät vaatimukset:

- a) radio sekä kasetti- ja CD-soitin;
- b) puhelin, ajotietokone ja vastaavat laitteet;
- c) mittaristo;
- d) lasten turvaistuin;
- e) ilmatyynyvarustus;
- f) kouluauton hallintalaitteet;
- g) rengas- ja vannemuutokset;
- h) lisävalaisimet;
- i) ulko- ja sisälämmitinlaitteet;
- j) kattoteline;
- k) kattoluukku;
- l) vetolaite;
- m) roiskeläpät ja sisälokasuojat;
- n) tilapäisesti käytettävät kiinteistönhuolto-laitteet;
- o) automallikohtaiset korin muotoiluosat;
- p) sähköiset ikkunanostimet;
- q) istuinlämmittimet; ja
- r) keskuslukitus sekä muut luvattoman käytön estolaitteet ja varkaushälyttimet.

2. Autoa, jonka sen käyttöönottoajankohtana on edellytetty olevan EY-tyyppihyväksyty, ei saa käytössä muuttaa eikä sen osia vaihtaa siten, etteivät käyttöönottoajankohtana vaaditun EY-tyyppihyväksynnän edellyttämät vaatimukset tai niitä uudemmat vaatimukset täyty. EY-tyyppihyväksynnän edellyttämien vaatimusten täyttämisen osoittamiseksi ei vaadita EY- tai E-hyväksynnän hankkimista muutoksille. Edellä 1 momentissa luetellut varustemuutokset saa autoon tehdä ottamatta huomioon näistä muutoksista seuraavaa koko auton EY-tyyppihyväksynnän muuttamista edellyttäen, että muutosten jälkeen auto muutoskohteiden osalta täyttää niitä mahdollisesti koskevien erityisdirektiivien edellyttämät vaatimukset.

4 §

Muutostarkastus ja poikkeuslupa

1. Muutettu auto on esitettävä muutostarkastukseen

sastukseen tarkastusasetuksen 29 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa sekä jäljempänä tässä päätöksessä mainituissa muutoksissa, jotka saadaan hyväksyä muutostarkastuksessa. Muutostarkastuksessa on esitettävä selvitys muutoksessa käytettävistä osista, osien sopivuudesta muutoksen kohteena olevaan autoon, osien kiinnitystavasta ja mahdollisista vahvistuksista sekä tarvittaessa vaihdettavien osien tai muutettavien rakenteiden lujuudesta.

2. Jos muutos on sellainen, ettei sitä saa hyväksyä muutostarkastuksessa, voi Ajoneuvohallintokeskus erityisestä syystä myöntää poikkeusluvan muutokseen.

2 luku

Moottorin ja pakoputkiston muutokset

5 §

Moottorin vaihto

1. Muutostarkastuksessa saadaan hyväksyä alkuperäistä kevyemmän, teholtaan tai iskutilavuudeltaan pienemmän moottorin vaihtaminen.

2. Muutostarkastuksessa saadaan hyväksyä myös sellaisen alkuperäistä painavamman, teholtaan tai iskutilavuudeltaan suuremman moottorin (*vertailumoottori*) vaihtaminen, jonka auton valmistaja on tarkoittanut käytettäväksi samaan mallisarjaan kuuluvassa, yleiseen tieliikenteeseen tarkoitettussa autossa, taikka myös vertailumoottoreita tehokkaamman, painavamman tai iskutilavuudeltaan suuremman moottorin vaihtaminen. Vaihtaminen on sallittua seuraavin edellytyksin:

a) auton jarrut, voimansiirto ja muut liikenneturvallisuuteen vaikuttavat rakenteet vastaavat vertailumoottorilla varustettua autoa, mahdollinen vakiovarusteena oleva lukkiutumaton jarrujärjestelmä mukaan luettuna;

b) autoon vaihdettavan vertailumoottoreita painavamman moottorin massa on korkeintaan 20 % suurempi kuin painavimman vertailumoottorin massa; jos vaihdettavan moottorin massa on yli 10 % suurempi kuin painavimman vertailumoottorin massa, tulee moottorin alla olevalle akselistolle kohdistuva massan lisäys kompensoida vastaavasti siirtämällä varusteita tai keventämällä korin osia;

c) autoon vaihdettavan vertailumoottoreita

tehokkaamman moottorin teho on korkeintaan 20 % suurempi kuin tehokkaimman vertailumoottorin teho saman normin mukaan mitattuna;

d) autoon vaihdettavan vertailumoottoreita iskuilavuudeltaan suuremman moottorin iskuilavuus on korkeintaan 25 % suurempi kuin iskuilavuudeltaan suurimman vertailumoottorin iskuilavuus;

e) moottorin vaihdon mahdollisesti edellyttämien uusien tai muutettujen kiinnikkeiden tulee olla asianmukaiset; tarvittaessa kiinnikkeiden lujuudesta on esitettävä luotettava selvitys;

f) jos autoon vaihdettavaan moottoriin on tehty alkuperäistä tehoa ilmeisesti lisääviä muutoksia, on muutetun moottorin tehosta tarvittaessa esitettävä luotettava selvitys;

g) jos autoon vaihdettavan moottorin käyntinopeusalue ja vääntömomentti poikkeavat huomattavasti vertailumoottorin vastaavista arvoista, on myös voimansiirto muutettava vastaavasti;

h) jos autoon vaihdettavan moottorin teho verrattuna sen iskuilavuuteen on pienempi kuin 30 kW/dm^3 , tulee moottorin teho ja polttoaineensyöttölaitteiston tyyppi yksilöidä ja merkitä rekisteritietoihin; ja

i) moottoria ei saa vaihtaa, mikäli auton omamassan suhde moottorin nettotehoon on muutoksen jälkeen pienempi kuin 7 kg/kW ; auton omamassan katsotaan tällöin vastaavan ensisijaisesti tyyppihyväksynnässä määriteltä, toissijaisesti valmistajan ilmoittamaa tai, mikäli tällaisia tietoja ei ole käytettävissä, punnittua omamassaa, korjattuna moottorin vaihtoon olennaisesti liittyvien rakenne muutosten aiheuttamalla massan muutoksella; moottorin nettotehon katsotaan vastaavan rakenneasetuksen tai DIN-normin mukaista tehoa, 0,9-kertaista SAE netto -normin mukaista tehoa tai 0,7-kertaista SAE brutto -normin mukaista tehoa.

6 §

Moottorin muuttaminen

1. Muun kuin ahtimella varustetun tai 4 §:ssä mainitun poikkeusluvan nojalla vaihdetun tai muutetun moottorin muuttaminen vaihtamalla kaasutin, asentamalla polttoaineen suihkutuslaitteisto tai muuttamalla sitä, muuttamalla sytytyslaitteistoa, muuttamalla puristussuhdetta, vaihtamalla nokka-akseli, muuttamalla venttiilikoneistoa ja siihen liit-

tyviä kanavia sekä vaihtamalla imusarja ja pakosarja on sallittua ehdolla, ettei 5 §:ssä mainittua auton omamassan ja moottorin nettotehon suhdetta aliteta. Ellei muuta osoiteta, katsotaan kaasuttimen tai kaasuttimien korvaamisen polttoaineen suihkutuslaitteistolla lisäävän moottorin tehoa 10 %.

2. Sylinterinkannen vaihtaminen toisenlaiseen rinnastetaan moottorin vaihtoon. Ellei muuta osoiteta, katsotaan muutetun moottorin tehon tällöin vastaavan iskuilavuuksien suhteessa moottoria, josta autoon vaihdettava sylinterinkansi on peräisin.

3. Moottorin iskuilavuuden suurentaminen sylinterinhalkaisijaa tai iskunpituutta suurentamalla rinnastetaan moottorin vaihtoon, mikäli iskuilavuus suurenee alkuperäiseen verrattuna yli 10 %. Ellei muuta osoiteta, katsotaan moottorin tehon tällöin suurenevan iskuilavuuksien suhteessa.

4. Ahtimen tai ahtoilmän jäähdyttimen asentaminen tai ahtimella varustetun moottorin muuttaminen rinnastetaan moottorin vaihtoon.

7 §

Vähäpäästöisen auton moottorin vaihto ja muuttaminen

1. Vähäpäästöiseen autoon saa 5 §:ssä mainituin ehdoin vaihtaa mallisarjaan kuuluvan, muutoksen kohteena olevaa autoa päästövaatimuksiltaan vastaavaan autoon tarkoitettun moottorin kaikkine päästöihin vaikuttavine rakenteineen ja laitteineen. Muunlaisen moottorin varustettuna kaikkine päästöihin vaikuttavine rakenteineen ja laitteineen saa 5 §:ssä mainituin ehdoin vaihtaa vain, mikäli moottori on tarkoitettu autoon, joka täyttää muutoksen kohteena olevaa autoa koskevat tai myöhemmät päästövaatimukset.

2. Vähäpäästöisen auton päästöihin vaikuttavia rakenteita tai laitteita saa 5 §:ssä mainituin ehdoin vaihtaa ainoastaan auton valmistajan tai asianomaisen viranomaisen hyväksymiin rakenteisiin tai laitteisiin; tällöin muutoksen kohteena olevaa autoa koskevien tai myöhempien päästövaatimusten tulee täytyä. Vähäpäästöisen auton moottoria saa kuitenkin muuttaa 6 §:n 3 momentissa tarkoitetuilla tavoilla, kuitenkin siten, että iskuilavuus suurenee korkeintaan 10 %.

3. Käyttövoiman muutoksesta huolimatta vähäpäästöisen auton tulee säilyä vähäpäästöisenä.

8 §

Auton pakokaasupäästöt moottorin vaihdon tai moottorin muutoksen jälkeen

1. Auton, jota koskevat E-säännön n:o 15/03 mukaiset tai lievemmat pakokaasupäästövaatimukset, tulee moottorin vaihdon tai muutoksen jälkeen täyttää alkuperäistä autoa koskevat käytönaikaiset pakokaasupäästövaatimukset.

2. Vähäpäästöisen auton päästöihin vaikuttavia rakenteita ja laitteita saa vaihtaa vain auton valmistajatehtaan tai asianomaisen viranomaisen hyväksymiin laitteisiin; tällöin muutoksen kohteena olevaa autoa koskevien tai myöhempien päästövaatimusten tulee täytyä.

3. Muuhun kuin 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun autoon saa vaihtaa vain moottorin, joka pakokaasupäästöihin vaikuttavine apulaitteineen on tarkoitettu automalliin, jota koskevat pakokaasupäästövaatimukset ovat vähintään yhtä tiukat kuin alkuperäisellä moottorilla varustettua autoa koskevat. Muussa tapauksessa tai jos moottoria muutetaan muulla kuin 6 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla, on auton valmistajan tai riippumattoman tutkimuslaitoksen antamalla todistuksella osoitettava, että muutetun auton pakokaasupäästöt täyttävät alkuperäisellä moottorilla varustettua autoa koskevat vaatimukset. Vaatimusten katsotaan myös täytyvän, mikäli tällaisessa autossa on tai autoon asennetaan moottorille sopiva katalysaattori.

9 §

Pakoputkiston muutokset

Pakoputkiston vähäiset muutokset, mukaan lukien putkiston kahdennukset, ovat sallittuja seuraavin edellytyksin:

a) auton melu ei muutoksen jälkeen saa ylittää meluarvoja, jotka olivat Suomessa voimassa auton käyttöönottoajankohtana tai 85 dB(A) taikka, mikäli auton kokonaismassa on suurempi kuin 3500 kg, 92 dB(A), pienemmän arvon ollessa määräävä;

b) pakoputken pään tai päiden on halkaisijaltaan ja sijoitukseltaan oltava rakennasetuksen määräysten mukainen; ja

c) katalysaattori saa asentaa, mutta sitä ei saa poistaa, mikäli se on välttämätön autoa koskevien pakokaasupäästömääräysten täyt-

tämiseksi; mikäli putkisto kahdennetaan, on myös katalysaattorit kahdennettava.

3 luku

Alustamuutokset

10 §

Vanteiden ja renkaiden muutokset

1. Autoon asennettavat vanteet eivät saa merkittävästi lisätä pyöränlaakereihin tai ohjauksilaitteisiin kohdistuvia rasituksia verrattuna auton alkuperäisiin vanteisiin. Vanteiden vaihdon seurauksena auton kunkin akseliston raideväli saa muuttua enintään 30 mm alkuperäiseen verrattuna, ellei auton valmistaja muuta ilmoita. Vanteiden on asennusmitoiltaan oltava pyörännapaan sopivat. Vanteita, joissa on soikeat, eri jakoympyröille sopivat pultinreiät, ei saa käyttää. Vanteiden tulee olla auton akselimassoille ja teholle sopivat.

2. Auto on muutokatsastettava, jos:

a) vanteen nimellishalkaisija poikkeaa alkuperäisestä yli 26 mm; tai

b) renkaan leveys poikkeaa alkuperäisestä yli 30 mm.

3. Renkaan ulkohalkaisijaa ei saa suurentaa enempää kuin 51 mm eikä leveyttä enempää kuin 102 mm alkuperäiseen renkaaseen nähden. Jos renkaan ulkohalkaisijaa suurennetaan, on nopeusmittarin näyttämä tarvittaessa korjattava.

4. Auton pyörännavan ja vanteen väliin ei saa asentaa sovituskappaleita.

5. Autoon saa vaihtaa sen rakenteellisesti sallitun suurimman nopeuden edellyttämää nopeusluokkaa alemman nopeusluokan renkaat. Vaihtaminen on sallittu ehdolla, että autoon vaihdettavat renkaat ovat vähintään nopeusluokkaa Q (160 km/h) ja että auton suurimman rakenteellisen nopeuden edellyttämää nopeusluokkaa alemman nopeusluokan kesärenkaista on ohjaamossa kuljettajalle helposti näkyvään paikkaan pysyvästi kiinnitetty kilpi tai tarra, josta selvästi ilmenee suurin sallittu renkaiden rajoittama ajonopeus.

11 §

Akseliston muutokset

1. Muutokatsastuksessa saadaan hyväksyä

auton akseliston tai akseliston osien vaihtaminen mallisarjaan kuuluvaan akselistöön, mallisarjaan tarkoitettuihin akseliston osiin tai akselistotyypiltään muutoksen kohteena olevaa autoa vastaaviin autoihin tarkoitettuihin akselistorakenteen muutososiin seuraavin edellytyksin:

a) autoon vaihdettava akselistö, akseliston osat tai akselistorakenteen muutososat on tarkoitettu akselimassaltaan tai valmistajan sallimalta akselimassaltaan vähintään muutoksen kohteena olevaa autoa vastaavaan autoon;

b) autoon vaihdettavien akseliston osien tai akselistorakenteen muutososien tulee kiinnikkeitä lukuun ottamatta olla tehdasvalmisteisia ja soveltuvia muutoksen kohteena olevassa autossa yleisessä tieliikenteessä käytettäviksi; tarvittaessa asiasta on esitettävä luotettava selvitys;

c) M_1 -, M_1G -, N_1 - ja N_1G -luokan ajoneuvon jousituksen tyyppi ei muutu;

d) akselistosta johtuva raideväli muuttuu korkeintaan 100 mm;

e) mahdollisesti tarvittavat uudet tukivarsien tai jousien kiinnikkeet tai akselistö kokonaisuutena on voitava kiinnittää luotettavasti auton runkopalkkeihin tai muihin riittävän lujuuden omaaviin rakenteisiin; ja

f) muutoskatsastuksessa on tarvittaessa esitettävä luotettava selvitys hitsauslisäaineista ja hitsaustyöstä sekä muutettujen rakenteiden ja omavalmisteisten kiinnikkeiden lujuudesta; hitsausseamat on esitettävä viimeistelemättöminä, ellei katsastajan kanssa ole muuta sovittu.

2. Muutoskatsastuksessa voidaan 1 momentissa mainituin ehdoin hyväksyä myös auton jäykän vetävän taka-akselin vaihtaminen mallisarjaan kuulumattomaan saman tyyppiseen akseliin.

3. Muutoskatsastuksessa voidaan hyväksyä auton akselivälin jatkaminen tai lyhentäminen tai akselin poistaminen tai asentaminen auton mallisarjan puitteissa. Muutos on tehtävä auton valmistajan ohjeiden mukaisesti, jos tällaiset ovat saatavilla. Jollei näissä ohjeissa muuta määrätä, on jarrujen voimansiirron laitteet muutettava siten, ettei aiheuteta ylimääräisiä liitoksia tai jatkoksia.

4. Jos voimansiirron nivelakselia muutetaan, on se tasapainotettava.

5. M_1 -luokan ajoneuvon, jonka on ensi kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttävän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu- ja sivutörmäyslujuusvaatimukset, akseliston

muutokset saa muutoskatsastuksessa hyväksyä vain edellyttäen, että auto muutosten jälkeen täyttää etu- ja sivutörmäystestien vaatimukset.

12 §

Ohjauslaitteiden muutokset

1. Olka-akseleita, raidetankoja, ohjausvarsia, ohjausvaihteen osia, ohjausakselia ja jousia sekä näihin verrattavia osia, joiden murtuminen tai muodonmuutos voi aiheuttaa ohjaushäiriön, ei saa korjata tai muuttaa hitsaamalla tai muulla niiden alkuperäistä lujuutta heikentävällä menetelmällä.

2. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä ohjausvaihteen vaihtaminen mallisarjaan kuulumattomaan seuraavin edellytyksin:

a) autoon asennettava ohjausvaihte kuuluu autossa olevaan tai siihen vaihdettavaan akselistokokonaisuuteen tai asennettava ohjausvaihte vastaa toiminnalliselta mitoitukseltaan autossa olevaan tai siihen vaihdettavaan akselistokokonaisuuteen kuuluvaa ohjausvaihdetta;

b) autoon asennettava ohjausvaihte on tarkoitettu akselimassaltaan tai valmistajan sallimalta akselimassaltaan vähintään muutoksen kohteena olevaa autoa vastaavaan autoon;

c) autoon asennettava ohjausvaihte kiinnitetään ruuviliitoksella auton korissa, runkopalkissa tai muussa riittävän lujuuden omaavassa rakenteessa olevaan alkuperäiseen kiinnityspisteeseen taikka johonkin näistä kiinnitettyyn tähän tarkoitukseen valmistettuun kiinnikkeeseen; omavalmisteisten kiinnikkeiden lujuudesta, mahdollisista hitsauslisäaineista sekä hitsaustyöstä on tarvittaessa esitettävä luotettava selvitys;

d) jos autoon asennettava ohjausvaihte sijaitsee alkuperäistä edempänä, on ohjausakselin oltava nivelöity; kokoonpainuvaa tai nivelöityä ohjausakselia ei saa vaihtaa jäykkään; ja

e) ohjauslaitetta tai sen osia, mukaan lukien ohjauspyörä, joiden on oltava E-säännön, direktiivin tai FMVSS-standardin mukaisia, ei saa vaihtaa tai muuttaa siten, että sanotut vaatimukset eivät täyty; tarvittaessa vaatimustenmukaisuudesta on esitettävä luotettava selvitys.

3. Autoon saa asentaa ohjausvaimentimen edellyttäen, että se on automalliin tarkoitettu ja muutos ei lisää olennaisesti ohjauslaittei-

siin kohdistuvia rasituksia eikä rajoita ohjauslaitteiden liikeratoja.

4. Jos auto on alunperin varustettu ohjausvaimentimella, ohjausvaimenninta ei saa poistaa.

13 §

Jarrujen muutokset

1. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä auton jarrujen vaihtaminen seuraavin edellytyksin:

a) jarrut ovat alkuperäisiä tehokkaammat ja peräisin autosta tai tarkoitettu autoon, jonka akselimassa tai valmistajan sallima akselimassa ja moottoriteho vastaavat vähintään muutettavaa autoa;

b) jarrusatula tai -kilpi on kiinnitetty ruuviitoksella suoraan tai asianmukaista sovi-teosaa käyttäen olka-akseliin tai vastaavaan taikka taka-akselistoon; omavalmistesteiden soviteosien lujuudesta on tarvittaessa esitet-tävä luotettava selvitys;

c) jarrupääsylinteri on toiminnalliselta mi-toitukseltaan jarrujärjestelmään sopiva; tar-vittaessa on käytettävä tehostusta;

d) jarrupolkimen ja jarrupääsylinterin kiin-nytykset ovat asianmukaiset;

e) jarruvoiman jakaantuminen ei muutok-sen seurauksena muutu alkuperäistä huo-nommaksi, mikä tulee tarkastaa katsastuk-sessa; jarruvoiman oikean jakautumisen ai-kaansaamiseksi jarrujärjestelmästä saa pois-taa tai siihen saa asentaa akselistokohtaisesti jarruihin vaikuttavan säätöventtiilin; asennet-tu säätöventtiili ei saa olla ajon aikana sää-dettävissä;

f) jarrujen lukkiutumisenestojärjestelmää ei poisteta eikä levyjarruja vaihdeta auton mal-lisarjaan kuulumattomiksi rumpujarruiksi; ja

g) jarrut, joiden on edellytetty auton käyt-töönottoajankohtana olevan E-säännön, di-rektiivin tai FMVSS-standardin mukaiset, tulee muutoksen jälkeen osoittaa sanotut vaatimukset täyttäväksi.

2. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä myös yksipiirisen jarrujärjestelmän muutta-minen kaksipiiriseksi vaihtamalla alkuperäi-nen jarrupääsylinteri asennusmitoiltaan ja toimintaan vaikuttavalta mitoitukseltaan vas-taavaksi kaksipiirijärjestelmän jarrupääsylin-teriksi. Jarrupiirit on tällöin jaettava samalla tavalla kuin autoon asennettavaa pääsylinte-riä vastaavassa järjestelmässä. Tarvittaessa on tehtävä uuden jarrupääsylinterin vanhaan

jarrujärjestelmään edellyttämät muutkin muutokset.

14 §

Heilahduksenvaimentimien vaihto

1. Auton heilahduksenvaimentimet saa muuttaa tyypiltään alkuperäisestä poik-keaviksi ja niiden määrää saa lisätä. Jos muuttaminen tai lisääminen edellyttää uusien kiinnikkeiden asentamista, eivät ne saa mer-kittävästi lisätä akselisto-, kori- tai runkora-kenteisiin kohdistuvia rasituksia. Muutetut tai lisätyt heilahduksenvaimentimet eivät saa toimia jousituksen rajoittimina joustovaran loppussa.

2. M₁- luokan ajoneuvon, jonka on ensi kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttä-vän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu- ja sivutörmäyslujuusvaatimukset, heilahduk-senvaimentimet saa muuttaa vain edellyttä-en, että auto muutosten jälkeen täyttää etu- ja sivutörmäystestien vaatimukset.

15 §

Auton korkeuden muuttaminen

1. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä auton alustan korkeuden muuttaminen jousia säätämällä, takomalla tai vaihtamalla taikka asentamalla jousen ja akselin väliin tai jou-sen korin puoleiseen kiinnityspisteeseen asianmukaiset korotus- tai madalluskappa-leet. Korkeutta saa muuttaa verrattuna pyöri-en keskiöön enintään 51 mm, M₁G-luokan tai N₁G-luokan ajoneuvoissa kuitenkin enin-tään 77 mm. Auton kokonaiskorkeuden li-säys yhdessä mahdollisen korin korottamisen ja renkaiden muutoksen kanssa saa olla enintään 100 mm, M₁G- tai N₁G-luokan ajoneuvon kuitenkin enintään 150 mm. Sel-laisella akselistorakenteella, jossa jousituksen korkeuden muutos vaikuttaa oleellisesti pyörien asentokulmiin, varustetun auton alustaa ei kuitenkaan saa korottaa.

2. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä myös auton alustan korkeuden alentaminen verrattuna pyörien keskiöön käyttämällä ak-seliston osia, jotka eivät vaikuta joustovaroih-in ja jotka on tarkoitettu kyseiseen auto-malliin. Muutoskatsastuksessa on tarvittaessa esitettävä selvitys osien soveltavuudesta au-tomalliin.

3. Auton alustan korkeuden alentamisen

jälkeen on maavaran auton ollessa kuormaa-
maton oltava ainakin niin suuri, että yhden
akseliston joustovaran loppuessa tai toisen
puolen renkaiden tyhjentyessä mikään alus-
tan osa ei osu maahan. Maavaran on kuiten-
kin oltava vähintään 80 mm.

4. M₁- luokan ajoneuvon, jonka on ensi
kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttä-
vän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu- ja
sivutörmäyslujuusvaatimukset, korkeutta saa
muuttaa ja muutoksen muutoksastuksessa
hyväksyä vain edellyttäen, että auto
muutosten jälkeen täyttää etu- ja sivutör-
mäystestien vaatimukset.

4 luku

Korinmuutokset

16 §

Tuulilasi ja muut ikkunat

1. Tuulilasin valonläpäisykyvyn on oltava
vähintään 75 % ja etusivuikkunoiden sekä
henkilöauton takaikkunan valonläpäisykyvyn
vähintään 70 %. Tuulilasissa ja etusivuik-
kunoissa ei saa käyttää jälkepäin asennet-
tavia kalvoja eikä niitä saa muullakaan ta-
valla muuttaa tai peittää siten, että niiden
valonläpäisykyky heikkenee. Muissakaan
ikkunoissa ei saa käyttää sellaisia kalvoja tai
niitä muuttaa muulla vastaavalla tavalla siten,
että ikkunoista voi aiheutua haitallisia
heijastuksia.

2. Jos näkyvyys taaksepäin heikkenee rak-
kennemuutosten takia, on autoon asennettava
riittävän näkyvyyden taaksepäin antava
oikeanpuoleinen taustapeili. M₁-, M₁G-, N₁-
tai N₁G-luokan ajoneuvon takaikkunaan saa
asentaa tummennuskalvon, vaikka takaikku-
nan valonläpäisykyky tummennuskalvolla
varustettuna on alle 70 %. Jos M₁-, M₁G-,
N₁- tai N₁G-luokan ajoneuvon takaikkunaan
asennetaan tummennuskalvo, autoon on
asennettava riittävän näkyvyyden taaksepäin
antava oikeanpuoleinen taustapeili. Jos auton
takaikkunaan on asennettu autossa pakolli-
sena varusteena vaadittu keskijarruvalaisin,
ei sitä saa tummennuskalvolla peittää.

17 §

Puskurit sekä alleajo- ja sivusuojat

1. Auton puskurit saa vaihtaa toisen malli-

siksi tai poistaa, jolloin myös mahdolliset
terävät kiinnikkeet ja muutostyöstä mahdol-
lisesti aiheutuvat terävät rakennekohdat on
poistettava.

2. Autossa vaadittavia alleajo- ja si-
vusuojia ei saa poistaa.

3. M₁- ja N₁-luokan ajoneuvojen etupusku-
rin täydentäminen tai korvaaminen karjapus-
kurilla on sallittu ainoastaan M₁G- ja N₁G-
luokan ajoneuvoille.

18 §

Muoviosat

1. Auton muotopeltejä saa vaihtaa muovi-
siin seuraavin edellytyksin:

a) autoon vaihdettava osa ei vaikuta korin
jäykkyyteen; ja

b) autoon vaihdettava ovi vahvistetaan
siten, että se tarjoaa vastaavan suojan sivu-
törmäystä vastaan kuin alkuperäinen ovi.

2. Ovea, jonka lukkojen ja saranoiden on
oltava E-säännön, direktiivin taikka FMVSS-
standardin mukaisia, ei kuitenkaan saa
vaihtaa muoviseen, jollei voida osoittaa, että
vaatimukset täyttyvät myös vaihdon jälkeen.

3. M₁-luokan ajoneuvon, jonka on ensi
kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttä-
vän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu-
ja sivutörmäyslujuusvaatimukset, etu- ja si-
vuosan korin osia saa vaihtaa alkuperäisestä
materiaalista poikkeavasta materiaalista val-
mistettuihin osiin ja muuttaa vain edellyttä-
en, että auto muutosten jälkeen täyttää etu-
ja sivutörmäystestien vaatimukset.

19 §

Valaisimien vaihdot ja muutokset

1. Vaihdetun valaisimen on täytettävä au-
ton käyttöönottoajankohtana voimassa olleet
tai myöhemmät vaatimukset. E- tai e-merkit-
tyä tai vastaavien Pohjois-Amerikan Yhdys-
valtain määräysten mukaista valaisinta ei
kuitenkaan saa vaihtaa hyväksymättömään
eikä vaihdettu valaisin saa olla valaisukyvyll-
tään tai näkyvyydeltään alkuperäistä hei-
kompi.

2. Jos valaisimen paikkaa muutetaan, sijoit-
uksen on oltava auton käyttöönottoajankohtana
voimassa olleiden tai myöhempien vaai-
timusten mukainen.

3. Jos autoon asennetaan lisävalaisimia,
niiden on täytettävä asennusajankohtana voi-

massa olevat vaatimukset hyväksynnästä, sijainnista ja näkyvyydestä.

4. Jos autossa ei alunperin ole ollut suuntavalaisimia tai jos suuntaviitat korvataan vilkkuvaa valoa näyttävillä valaisimilla, on suuntavalaisimien näytettävä eteenpäin valkoista tai ruskeankeltaista ja taaksepäin punaista tai ruskeankeltaista valoa. Suuntavalaisimet saa edessä yhdistää erillisiin etuvalaisimiin ja takana jarruvalaisimiin edellyttäen, että nämä sijoitukseltaan ja näkymiskulmiltaan täyttävät voimassa olevat määräykset. Sivusuuntavalaisimia ei kuitenkaan vaadita. Suuntavalaisimen lampun tehon on oltava vähintään 15 W, kuitenkin vähintään nelinkertainen vastaavan etu- tai takavalaisimen tehoon verrattuna.

20 §

Ovimuutokset

1. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä auton ovien ja kattopylväiden lukumäärän muuttaminen mallisarjan puitteissa. Tällöin kori sekä mahdollinen runko tai pohjalevy on vahvistettava vastaamaan mallisarjaan kuuluvaa esikuvana olevaa versiota. Versioiden eroista on tarvittaessa esitettävä luotettava selvitys.

2. Sivuovien lukkoja ja saranoita saa muuttaa seuraavasti:

a) lukkoja tai saranoita, joiden on oltava E-säännön, direktiivin tai FMVSS-standardin mukaisia, ei saa muuttaa siten, että sanotut vaatimukset eivät täyty;

b) upotettuja kahvoja ei saa muuttaa ulkoneviksi;

c) ulkonevat saranat saa muuttaa piilosaranoiksi edellyttäen, että saranoiden ja niiden kiinnitysten lujuudet ovat vähintään alkuperäistä vastaavat;

d) kielilukon saa muuttaa nykyaikaiseksi turvalukoksi edellyttäen, että sen kiinnityksen lujuus on vähintään alkuperäistä vastaava;

e) ovien kahvat saa vaihtaa toisiin ottaen huomioon mitä a ja b kohdissa on määrätty; ja

f) muutoksen jälkeen kuljettajan ja matkustajien käytettäviksi tarkoitetut ovet on voitava avata mekaanisesti auton sisä- ja ulkopuolelta.

3. M₁-luokan ajoneuvon, jonka on ensi kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttävän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu-

ja sivutörmäyslujuusvaatimukset, ovimuutokset ovat sallittuja vain edellyttäen, että auto muutoksen jälkeen täyttää etu- ja sivutörmäystestien vaatimukset.

21 §

Korimuutokset

1. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä auton korin leveyden suurentaminen enintään 100 mm.

2. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä muutos, jossa auton lokasuojat ja etu- tai takakansi korvataan yhtenä kappaleena avautuvalla kokonaisuudella seuraavin edellytyksin:

a) autossa on alun perin pääosan kuormituksista kantava runko, apurunko tai runkokotelot;

b) mikäli lokasuojat, mukaan lukien mahdollisesti poistettavat sisälokasuojat, ovat toimineet kantavina rakenteina tai jäykisteinä, auto vahvistetaan muulla tavalla vastaamaan lujuudeltaan alkuperäistä; tarvittaessa muutetun rakenteen lujuudesta on esitettävä selvitys; ja

c) vahvistusosien ja muiden muutettujen rakenteiden tunkeutuminen ohjaamoon törmäystilanteessa estetään.

3. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä auton katon madaltaminen seuraavasti:

a) madallus saa olla enintään 16 % tuulilasin korkeudesta etupylvään suunnassa mitattuna, mutta ei kuitenkaan yli 100 mm tuulilasin etupylvään suunnassa mitattuna;

b) etu- tai keskipylyväitä saa kallistaa vähäisessä määrin taivuttamalla tai katkaisemalla edellyttäen, että kaikki sisäkkäiset profiilit hitsataan; hitsaustyöstä on esitettävä luotettava selvitys muutoskatsastuksessa;

c) takapylyväät saa kallistaa;

d) tarvittaessa saa katon pidentää tai levenittää;

e) istumatilan korkeuden on muutoksen jälkeen täytettävä rakenneasetuksen 61 §:n vaatimukset; ja

f) katsomisalueen tuulilasin läpi on täytettävä auton käyttöönottoajankohtana voimassa olleet vaatimukset.

4. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä myös katon korottaminen edellyttäen, että korirakenne ei muutoksen seurauksena heikene.

5. Muutoskatsastuksessa saadaan hyväksyä auton korin muuttaminen vastaamaan mal-

lisarjaan kuuluvaa avoautoversiota seuraavin edellytyksin:

a) kori ja mahdollinen runko tai pohjalevy muutetaan kaikilta osin vastaamaan avoautoversiota; tällöin umpi- ja avoautoversioiden teknisistä eroista on esitettävä luotettava selvitys;

b) tuulilasinkehys vastaa lujuudeltaan avoautoversion tuulilasinkehystä; jollei tätä voida osoittaa tai jos avoautoversiossa on ollut turvakaari, turvakaari on asennettava myös muutettuun autoon, jolloin turvakaaren on oltava alkuperäisen tai 24 §:ssä säädetyn mukainen; ja

c) etuistimen reunimmaisilla istumapaikoilla tulee olla kolmipisteturvavyöt ja muilla istumapaikoilla vähintään lantiovyöt; jos autossa on ollut kolmipisteturvavyöt myös takaistuimella, sellaiset tulee olla myös muutetussa autossa.

6. M₁-luokan ajoneuvon, jonka on ensi kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttävän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu- ja sivutörmäyslujuusvaatimukset, korin muuttaminen ja hyväksyminen muutostastuksessa on sallittu vain edellyttäen, että auto muutoksen jälkeen täyttää etu- ja sivutörmäystestien vaatimukset.

22 §

Korinvaihdot

1. Muutostastuksessa saadaan hyväksyä auton korin vaihtaminen mallisarjaan kuuluvaan, alkuperäistä teknisesti vastaavaan koriin seuraavin edellytyksin:

a) mahdollinen runko tai pohjalevy vastaa tai se vahvistetaan vastaamaan autoon vaihdettavan korin yhteyteen alun perin kuuluvaa runkoa tai pohjalevyä; tarvittaessa runkojen tai pohjalevyjen vastaavuudesta tulee esittää luotettava selvitys;

b) muutos ei edellytä muunlaisia kuin muutostastuksessa hyväksyttävissä olevia rakennemuutoksia vaihdettavassa korissa tai vaihdettavaan koriin taikka korin kanssa mahdollisesti vaihdettavaan runkoon tai pohjalevyyn asennettavissa moottorissa, voimansiirron, akselistojen tai ohjauslaitteiden osissa taikka niiden kiinnityspisteissä; ja

c) vaihdettaessa avonainen kori etuistimen reunimmaisilla istumapaikoilla on kolmipisteturvavyöt ja muilla istumapaikoilla vähintään lantiovyöt; jos autossa on ollut kolmipisteturvavyöt myös takaistuimella,

sellaiset tulee olla myös muutetussa autossa.

2. M₁-luokan ajoneuvon, jonka on ensi kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttävän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu- ja sivutörmäyslujuusvaatimukset, korin vaihtaminen ja hyväksyminen muutostastuksessa on sallittu vain edellyttäen, että auto muutoksen jälkeen täyttää etu- ja sivutörmäystestien vaatimukset.

23 §

Korin korottaminen runkoon nähden

1. Muutostastuksessa saadaan hyväksyä omamassaltaan yli 1500 kg:n M₁G- ja N₁G-luokan ajoneuvon korin korottaminen erilliseen runkoon nähden seuraavin ehdoin:

a) korin ja rungon väliin asennettavat korotusosat ovat korkeintaan 77 mm:n mittaiset;

b) mahdollisia korin ja rungon välisiä kumityynyjä ei poisteta;

c) hallintalaitteisiin sekä jarruputkiin ja -letkuihin tehdään tarvittaessa asianmukaiset korotuksen vaatimat muutokset ilman ylimääräisiä liitoksia tai jatkoksia;

d) korin korottamisen sekä mahdollisten renkaiden ja alustan muutosten yhteisvaikutuksesta auton kokonaiskorkeus lisääntyy alkuperäisen korin korkeuteen nähden enintään 150 mm;

e) korotettuun avomalliseen autoon asennetaan 24 §:n mukainen turvakaari, jollei turvakaari ole autossa vakiovarusteena; ja

f) auto ei muutoksen jälkeen ole kaatumisherkkä.

2. M₁-luokan ajoneuvon, jonka on ensi kertaa käyttöön otettaessa edellytetty täyttävän direktiivien 96/79/EY ja 96/27/EY etu- ja sivutörmäyslujuusvaatimukset, korin korottaminen ja hyväksyminen muutostastuksessa on sallittu vain edellyttäen, että auto muutoksen jälkeen täyttää etu- ja sivutörmäystestien vaatimukset.

24 §

Turvakaari

1. Autoon saa asentaa turvakaaren. Mikäli turvakaari on tässä päätöksessä määrätty pakolliseksi, sen on oltava valtakunnallisen rekisteröidyn autourheilujärjestön hyväksymää mallia.

2. M₁- ja N₁-luokan ajoneuvoissa hyväk-

syttään myös turvakaari, joka on valmistettu seinämän vahvuudeltaan vähintään 2 mm:n ja halkaisijaltaan vähintään 50 mm:n teräsputkesta tai lujuudeltaan vastaavasta teräsputkesta ja joka on varustettu ainakin yhdellä auton pituussuunnassa symmetrisesti sijoitetulla vastaavan lujuuden omaavalla vinotuella. Mikäli vinotukia on kaksi ja niiden ylemmät kiinnityskohdat sijaitsevat pääkaaren pystyputkissa, saa mainittujen kiinnityskohtien ja pääkaaren ylävaakaputken välinen etäisyys olla enintään 100 mm. Turvakaari vinotukineen on kiinnitettävä lujasti koriin, pohjalevyyn tai runkoon käyttäen riittävän suurikokoisia vahvikelevyjä. Turvakaaren korkeuden kuljettajan istuimen istuinpinnasta on oltava vähintään 850 mm mitattuna istuimen selkänojan suunnassa.

25 §

*Tilapäisesti asennettavat
kiinteistöhuoltolaitteet*

1. Kokonaismassaltaan alle 5000 kg:n autoon saa muutoskatsastuksessa hyväksyä tilapäisesti asennettavaksi kiinteistöhuoltolaitteita, jotka autoon kiinnitettyinä aiheuttavat auton yhden akselin osalta sille auton valmistajan yleisesti salliman akselimassan ylityksen auton valmistajan erityisehdoin salliman akselimassakorotuksen puitteissa.

2. Jos auton valmistaja sallii akselimassan korotuksen vain tietyllä alennetulla ajonopeudella, tulee kiinteistöhuoltolaitteiden ollessa autoon kiinnitettyinä autossa olla alennettua suurinta sallittua nopeutta kilometreinä tunnissa osoittava taakse näkyvä ja muilta osiltaan rakenneasetuksen 98 §:n 1 momentin säännösten mukainen kilpi.

3. Akselimassan korotuksesta johtuvasta

Helsingissä 23 päivänä lokakuuta 1998

Liikenneministeri *Matti Aura*

auton suurimman sallitun nopeuden erityisrajoituksesta tulee olla ohjaamoon kuljettajalle helposti näkyvään paikkaan pysyvästi kiinnitetty kilpi tai tarra, josta selvästi ilmenee suurin sallittu nopeus kiinteistöhuoltolaitteiden ollessa kiinnitettynä autoon.

5 luku

Voimaantulo

26 §

Voimaantulo

1. Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 1998.

2. Tämä päätös koskee rakennemuutoksia, jotka suoritetaan tai esitetään muutoskatsastukseen voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

3. Ennen tämän päätöksen voimaantuloa aloitetut rakennemuutokset saadaan suorittaa päätökseen ja hyväksyä 31 päivään joulukuuta 2001 asti noudattaen tämän päätöksen voimaan tullessa voimassa ollutta auton rakenteen muuttamisesta annettua liikenneministeriön päätöstä (1714/1992).

4. Ennen tämän päätöksen voimaantuloa myönnetty lupa auton rakenteen muuttamiseen on voimassa vuoden 2001 loppuun saakka.

5. Ennen tämän päätöksen voimaantuloa hyväksytysti muutettuja autoja saa edelleen käyttää liikenteessä.

6. Ajoneuvohallintokeskus voi erityisestä syystä myöntää poikkeuksia tämän päätöksen määräyksistä.

7. Tällä päätöksellä kumotaan liikenneministeriön 30 päivänä joulukuuta 1992 antama päätös auton rakenteen muuttamisesta (1714/1992).

Yli-insinööri Kari Saari

N:o 780

**Maa- ja metsätalousministeriön päätös
perunanviljelijälle maksettavan kansallisen tuen suuruudesta**

Annettu Helsingissä 28 päivänä lokakuuta 1998

Maa- ja metsätalousministeriö on perunantuotannolle maksettavasta kansallisesta tuesta huhtikuun 11 päivänä 1996 annetun valtioneuvoston päätöksen (255/1996) 4 ja 5 §:n, sellaisena kuin niistä 4 § on päätöksessä 268/1998, nojalla päättänyt:

1 §
Perunanviljelijälle maksettavan tuen suuruus on:

kirjallisen viljelysopimuksen tuotannon markkinoinnista tehneelle viljelijälle	2 450 mk/ha
muulle tukeen oikeutetulle perunanviljelijälle	1 750 mk/ha

Jos 1 momentissa tarkoitettu markkinointisopimus on kilomääräinen, tuki määrätään 20 000 kilon hehtaarisadon mukaan laskien. Katteenalaisen varhaisperunan osalta tuki määrätään 10 000 kilon hehtaarisadon mukaan.

2 §
Tämä päätös tulee voimaan 4 päivänä marraskuuta 1998.

Helsingissä 28 päivänä lokakuuta 1998

Maa- ja metsätalousministeri *Kalevi Hemilä*

Maatalousylitarkastaja Pertti Kokkonen

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

N:o 775—780, 2 arkkia

PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA
OY EDITA AB, HELSINKI 1998